

CUMHURİYETİN 100. YILINDA TÜRKİYE EKONOMİSİ

“Hayat boyu öğrenen bilgi toplumu olmalıyız”

21'inci yüzyılda birçok alanda olduğu gibi, bilgi ve iletişim teknolojilerinde de devrim niteliğinde ilerlemelerin yaşandığı bir süreçteyiz. Ancak bu alandaki ilerlemelerin etkisi, sadece kendi alanlarıyla sınırlı olmayıp, yaşamın tamamını etkiliyor.

Beşeri sermaye, bir ülkenin kalkınması için en önemli faktörlerden biridir. Eğitim ise beşeri sermayeyi dönüştüren ve bir toplumun geleceğini şekillendiren en kritik faktörler arasındadır. Bugün beşeri sermayeyi üretime katılan bireyin sahip olduğu bilgi, beceri ve deneyim gibi değerler üzerinden tanımlıyoruz.

Bu yüzden daha iyi eğitim olanaklarıyla buluşmuş ve becerilerini geliştirebilmiş insan kaynağı ekonomik kalkınmanın da önemli bir faktörü olarak karşımıza çıkıyor. Bu doğrultuda insana yapılan yatırımın, o ülkenin insan gücünün ve dolayısıyla üretim sürecinde yer alan insan faktörünün niteliğini artırdığını görebiliyoruz.

21'inci yüzyılda birçok alanda olduğu gibi, bilgi ve iletişim teknolojilerinde de devrim niteliğinde ilerlemelerin yaşandığı bir süreçteyiz. Ancak bu alandaki ilerlemelerin etkisi, sadece kendi alanlarıyla sınırlı olmayıp, yaşamın tamamını etkiliyor.

Hızla devam eden, toplumsal ve bireysel yaşamımızı kökten değiştiren yenilikler, herkesi daha rekabetçi bir eğitim sistemini aramaya da zorluyor. Bunun önemli sebepleri var: 4. **sanayi** devrimini ve hatta son dönemlerde sıklıkla gündemimize gelmeye başlayan 5. **sanayi** devrimini ajandasına alan ülkeler, verimliliği artırarak ekonomik gelişimlerine ivme katmayı amaçlıyor. Üstelik global çaptaki yıkıcı teknoloji trendleri de, uzak olmayan bir gelecekte **sanayide** yakalanması gereken dönüşümü gözler önüne seriyor.

Nitekim farklı ülkeleri kapsayan

ERDAL BAHCIVAN
İstanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı

“Durağan bir eğitim anlayışı yerine eğitim sisteminin sürekli olarak dinamik bir şekilde endüstriyi ve teknolojiyi izlemesi ve eğitim sürecinde bunlardan yararlanılması ülkemiz için çok önemlidir.”

çalışmalarda, önümüzdeki yıllarda iş dünyasının büyümesine katkı sağlayacak faktörler arasında; yapay zeka, büyük veri analitiği ve bulut teknolojisi dikkat çekmekte.

Buna istinaden, firmaların orta vadede yapacakları yatırımlarda teknolojiyi önceleyecekleri net bir şekilde anlaşılırken, nesnelere interneti, sanal ve artırılmış gerçeklik, makine öğrenmesi, dijital pazarlama gibi maddeler de kurumsal ajanları dolduruyor.

21. YÜZYIL EĞİTİMİ...

Bu gerçeklerden hareketle, 21. yüzyılın eğitimi iki hususa önem veriyor: Bunlar: Hayat boyu öğrenme ve bilgi toplumu. Burada bilgi toplumu ile, bilgiyi yoğun yaşayan insanların oluşturduğu toplum kastedilmekte. O halde teknolojinin eğitimde yoğun bir şekilde kullanılmasının gerekli olduğu da açıkça görülmektedir.

Duruma biz **sanayiciler** açısından baktığımızda; **sanayi** eğitim sisteminin yetiştirdiği insan gücüyle çalışıyor. Ayrıca eğitim süreci, toplumun **sanayi** ve üretim kültürüne hazırlanmasını sağlama görevini de üstlenmiştir. O halde, yeniliklerden, rekabette bilim ve teknoloji den haberi olmayan bir eğitim sisteminin, **sanayiye** yardım etmesi imkansızdır.

Bu yüzden durağan bir eğitim anlayışı yerine eğitim sisteminin sürekli olarak dinamik bir şekilde endüstriyi ve teknolojiyi izlemesi ve eğitim sürecinde bunlardan yararlanılması ülkemiz için çok önemlidir.

İşte bu nedenle, yeni çağın; yeni mesleklerini etkili bir şekilde icra

CUMHURİYETİN 100. YILINDA TÜRKİYE EKONOMİSİ

edebilecek nitelikli insan kaynağını yetiştirmeye odaklanmalıyız. Bu noktada şu sorunun sorulması gerektiğini düşünüyorum: Çok yakın bir gelecekte daha da hayati öneme sahip olacak nitelikli insan ihtiyacı karşısında ne yapabiliriz? Elbette bu dönemde çok önem kazanan ve yapmamız gereken ilk şey, nitelikli eğitime bugünden başlayarak gereken önemi vermektir.

Çünkü sanayinin katma değerli üretime geçmesi ve yüksek teknoloji alanlarına yönelebilmesi için nitelikli işgücüne ihtiyaç duyuyoruz. Hızla devam eden, toplumsal ve bireysel yaşamımızı kökten değiştiren yenilikler; bizleri, gelişen yeni koşullara uyum sağlayacak işgücünü yetiştirmek için daha rekabetçi bir eğitim sistemini aramaya da zorluyor. Bu noktada, biz sanayicileri ilgilendiren konuların başında da hiç kuşkusuz mesleki ve teknik eğitim geliyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME...

Diğer yandan sürdürülebilir bir büyüme için de beşeri sermayenin yani insanın niteliğinin geliştirilmesi son derece önemli. Bu amaç doğrultusunda, bireylerin kaliteli eğitimle buluşması ülkelerin sosyo-ekonomik ve kültürel gelişimlerinde rol oynayan en önemli faktörlerden birini oluşturuyor. Toplum oluşturulan bireylerin eğitim seviyeleri yükseldikçe nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması ve verimliliğin artması da hız kazanıyor. Söz konusu beşeri sermaye oluşumu sürecinde ise eğitim ve yeteneklerin gelişimi için mesleki eğitimin önemi kuşkusuz ön plana çıkıyor.

İşte bu noktada sadece istihdam politikaları açısından değil, geleceğin Türkiye'sini inşa etmek ve gençlerimizin nitelikli eğitime yönlendirilmesi için de mesleki eğitimin İSO'nun öncelikli konuları arasında yer aldığını özellikle vurgulamak istiyorum. Bu anlayıştan hareketle İSO olarak, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) ile 25 Ocak 2019 tarihinden bu yana yürüttüğümüz İSO MEİP (Mesleki Eğitim İşbirliği Projesi)

Mesleki eğitim geleceğimizin yatırımı...

Bugün artık; ilgili, merak eden ve hayat boyu öğrenme bilincine sahip bir birey olmak, farklı kaynakları araştırarak teknolojik bilginin nasıl kullanıldığını bilmek, teknolojinin hayatı nasıl kolaylaştırdığına hakim olmak gibi nitelikler ön plana çıkıyor. İş dünyasında bu bilgiyi kullanabilen, katma değeri yüksek işler yapabilen ve inovasyonla insanların hayatına değer katan birey olabilmek her şeyden önemli ve bu özellikler gençlerimizi bir adım ileriye taşıyor. İçinde yaşadığımız bilgi çağında, teknolojik gelişmelerin, bilgi üretiminin ve beşeri sermayenin ön plana çıkarıldığına, fiziki sermaye ve doğal kaynakların öneminin ise azaldığına şahitlik ediyoruz. Beşeri sermayeye yapılan yatırımın istihdam olanaklarını çeşitlendirdiğine inanıyor ve mesleki eğitim çalışmalarımızı bu esaslar üzerine kuruyoruz. Nitelikli mesleki eğitime olan inancımız ve tüm paydaşlarımızın değerli katkılarıyla birlikte faaliyetlerimizi büyük ve kapsamlı bir ölçekte uygulamaya devam ediyoruz. İnanyoruz ki, ülkenin kalkınması için beşeri sermaye, beşeri sermayemizi geliştirmek için de mesleki ve teknik eğitime yatırım yapmak geleceğimize yapacağımız en büyük yatırım olacak.

ile kapsamlı bir mesleki eğitim hareketine imza attık. Bu kapsamda halihazırda İstanbul'daki 40 Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (MTAL), 1 Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM), 11 Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) ve 23 Özel Eğitim Meslek Okulu'nu (ÖEMO) İSO'nun çeşitli sektörlerdeki 130'u aşkın meslek komitesi üyesiyle birlikte yönetiyoruz.

İSO MEİP DENEYİMİ...

Ulaştığı ölçek, derinlik ve sonuçlar itibarıyla ülkemizde bu alandaki en yenilikçi ve kapsayıcı çalışma olan İSO MEİP ile temel amacımız; meslek liselerine nitelikli öğrencileri çekmek, onları istihdam odaklı bir şekilde yetiştirmek ve sanayide, kendi alanlarında, iyi şartlarda istihdam edilmelerini sağlamak. İSO MEİP ile daha önceki deneyimlerden öğrenilmiş bir şekilde, sonuç odaklı bir yaklaşımla meslek lisesi mezunlarına olan bakışı kökten değiştirecek şekilde bir dönüşüm süreci başlattık ve bunun ilk adımı olarak öğrencilerin "aranan eleman" seviyesine getirilmelerini hedefledik.

Projede, daha önce görülmemiş çok boyutlu bir yaklaşım çerçevesinde, bütünsel bir mesleki eğitim hareketliliğiyle fark yaratıyoruz. Projemiz okul-sanayi işbirliğinin Türkiye'deki en büyük örneklerinden biri olup proje ile tüm Türkiye genelinde yaygınlaştırılabilecek sürdürülebilir bir model kurduğumuza inanıyoruz.

Dört yıldır meslek lisesi öğrencilerine işletmelerde beceri eğitimi ve staj imkânları sağlanması, alan öğretmenlerine eğitimler verilmesi, çerçeve öğretim programlarının güncellenmesi, okulların proje odaklı üretim yapmaları ve başarılı projelerin desteklenmesi gibi konularda çalışmalar yapıyoruz. Okullarımızın döner sermayelerini güçlendirecek ve onları birer Ar-Ge ve üretim merkezi gibi konumlayacak işbirlikleri oluşturuyoruz.

Hayata geçirdiğimiz önemli projelerden biri, Mehmet Rifat Evyap MTAL'nin Türkiye'nin ilk

CUMHURİYETİN 100. YILINDA TÜRKİYE EKONOMİSİ

Yazılım Lisesi haline getirilmesi. Başarı sıralamasında en üst sıralarda yer almasını arzu ettiğimiz Yazılım Lisesi'nin; mükemmel eğitim, proje tabanlı gelir modeli ve yazılım alanında öğrencilerine yaratacağı parlak kariyer yoluyla aranan elemanlar yetiştiren yıldız bir okul olmasını hedefliyoruz.

Mesleki eğitime önemli katkılar sunduğuna inandığımız önemli çalışmalarımızdan biri de Erasmus+ Mesleki Eğitim Hareketliliği Akreditasyonu. Program boyunca, İSO MEİP kapsamındaki okullardan yaklaşık 1.500 öğrenci ve öğretmenin, yurtdışındaki firmalarda ve eğitim kurumlarında gerçekleştirilen işbaşı eğitimleri ve kurslara katılmalarını sağlamayı hedefliyoruz.

İSO MEİP kapsamında, MEB tarafından belirlenen beş meslek lisemiz kaynaklılık alanında birer mükemmeliyet merkezine dönüştürüldü ve merkezdeki eğitimler Gedik Kaynak ile birlikte tasarlanıyor. Metal Sektöründe Sınav ve Belgelendirme Merkezi Kurulması projemiz kapsamında ise metal alanında belirlenen ulusal yeterlikler çerçevesinde yetkilendirilmiş bir kurum olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

“ Mesleki ve teknik eğitim mezunlarının istihdam oranları birçok alanda yüzde 10'un altında kalırken İSO MEİP okullarının bir kısmında bu oranlar belirli alanlarda yüzde 90'lara kadar ulaştı. ”

MESEM PROGRAMI...

MEB'in Aralık 2021'de yaptığı son düzenlemelerle **sanayinin** nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanmasını hedefleyen Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) Programı kapsamında öğrencileri alanlarında nitelikli firmalarla buluşturmaya gayret ediyoruz. Bu sistemle, mesleki eğitim alan öğrencilerin 9. sınıftan itibaren haftada 4 gün **sanayide** becerilerini geliştirmelerini ve programdan mezun oldukları andan itibaren birer "aranan eleman" olarak yine eğitim gördükleri alanda, **sanayide** istihdam edilmelerini önemsiyoruz. Bu çerçevede, MEB ile birlikte dijital bir istihdam eşleştirme platformu üzerinde de çalışmalarımız devam ediyor.

Uyguladığımız çalışmalarla bir yandan öğrencilerin nitelikli eğitimle buluşmalarını desteklerken öte yandan gençlerimizi üretimle, inovasyonla ve girişimcilik kültürüyle yetiştirmeye büyük önem veriyoruz. Bu kapsamda İSO MEİP faaliyetlerimizin mesleki eğitim alanında atılacak adımlara öncülük etme kapasitesine sahip olduğunu düşünüyoruz.

İSO olarak; okullarımızdaki inovatif çalışmalarını desteklemek ve okullarımızın proje geliştirme yeteneklerini ön plana çıkarmak amacıyla ilk defa 2020 yılında hayata geçirdiğimiz "İSO MEİP Atilla Altuntaş Proje Destekleri" çalışmamız kapsamında bugüne kadar 5.3 milyon TL ölçeğe sahip 73 projeyi destekledik. Söz konusu

proje destekleri ile okullarımızın girişimci karakterlerinin güçlendirilmesini ve proje yönetimi konusundaki deneyimlerinin zenginleştirilmesini hedefliyoruz.

SES GETİRİCİ SONUÇLAR...

Dört yıldır gerçekleştirmekte olduğumuz faaliyetlerin ses getirici sonuçlarını görmek bizi daha da motive ediyor. Proje uygulamasının başladığı 2019 yılından itibaren proje okulu olan meslek liselerindeki doluluk ve başarı oranları ile mezun olan öğrencilerin kendi alanlarında istihdam edilme oranlarının önceki yıllara göre artış gösterdiğini görüyoruz.

Mesleki ve teknik eğitim mezunlarının alanda istihdam oranları birçok alanda yüzde 10'un altında kalırken İSO MEİP okullarının bir kısmında bu oranlar belirli alanlarda yüzde 90'lara kadar ulaştı. Meslek liselerimizle yaptığımız işbirliğinin güzel sonuçlarını görmek bizleri geleceğe dair umutlandırıyor.

Sanayicilerimizin bu noktada motive olması da öğrencilerimize **sanayide** nitelikli ve sürdürülebilir istihdam olanaklarını sağlayacağına inanıyoruz. Geçtiğimiz Aralık ayında, İSO MEİP'in Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun Ortak Yarınlar Ödül Programında, "Çeşitlilik ve Kapsayıcılık-Gençlerin Yolunu Açanlar" kategorisinde ödülle layık görülmesi bizlere bir kez daha gösterdi ki doğru yolda, toplum için fayda yaratan işler yapıyoruz.

Okullarımızda verilen eğitimin niteliğini artırabilmek, güncel gelişmelere paralel müfredatları uygulayabilmek ve değerli öğretmenlerimizin de bu anlamda güçlenmelerini sağlayabilmek oldukça kıymetli.

Bu kapsamda, **sanayinin** kapılarının öğrencilere sonuna kadar açılması, öğrencilerin son teknolojik gelişmelere tanıklık edebilmeleri ve fabrikaların uygulamalı eğitimin en önemli bileşenlerinden biri haline gelmesi mesleki eğitimi güçlendirici adımlar arasında.

Belgelendirme ve okul-sanayi iş birliği

Belgelendirmenin önemi ve okulla iş birliği konuları görüşüldü ve planlama yapıldı.

İSTANBUL Sanayi Odası Belgelendirme AŞ. Genel Müdürü Murat Çalışır ve Kalite Yönetim Temsilcisi Hilal Sümer Aksu, geçtiğimiz gün Yusuf Sarıbekir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ni ziyaret etti.

Okul-sanayi iş birliği çerçevesinde yapılan toplantıya Alan Şefleri de katıldı.

Belgelendirmenin

önemi ve okulla iş birliği konularında yapılan görüşmede okulumuz ve İSO-BEL arasında iş birliği yapılması için çalışmalar başlatıldı.

İlk aşamada Kaynakçılık ve Metal Doğrama Teknolojileri belgelendirmesi yapılması planlanıyor. Bu çalışmanın diğer sektörler için de genişletilmesi planlanıyor.

Renginaz SALİ